

KOSZTY ODZYSKIWANIA NALEŻNOŚCI

Ustawa z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, określa szczególne uprawnienia wierzyciela i obowiązki dłużnika w związku z terminami zapłaty w transakcjach handlowych. Ustawa ma zastosowanie do umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami, których przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usług. Do takich umów zaliczają się umowy zawierane pomiędzy hurtowniami i aptekami.

Ustawa wprowadza dwa rodzaje kosztów, jakich wierzyciel może domagać się od dłużnika.

Pierwszy rodzaj, to koszty zryczałtowane, stanowiące równowartość 40 euro, których może żądać wierzyciel, za każdym razem gdy dłużnik nie dotrzyma terminu zapłaty. / Termin zapłaty ustalony w umowie nie może przekroczyć 60 dni lub 30 dni gdy dłużnikiem jest podmiot publiczny/. Wierzyciel nie musi udowadniać poniesienia tych kosztów. Naliczanie równowartości 40 euro jest możliwe już od pierwszego dnia po upływie terminu płatności ustalonego w umowie lub na fakturze, niezależnie od wysokości zobowiązania. Prawo do tych kosztów nie jest uzależnione od prowadzenia postępowania sądowego, nie jest wymagane nawet uprzednie wezwanie. Równowartość 40 euro powinna być przeliczona na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne i stanowi rekompensatę za koszty odzyskiwania należności.

Drugi rodzaj kosztów, jaki określa ustawa, to koszty powyżej równowartości 40 euro. W tym przypadku jednak wierzyciel powinien je udokumentować co wynika z treści przepisu art. 485 § 2 kpc. Do takich kosztów zaliczać się będą koszty postępowania sądowego, koszty zastępstwa procesowego prawnika czy koszty prowadzenia windykacji przez wyspecjalizowaną firmę.

Ważne jest, że dochodzenie kosztów opisanych wyżej to uprawnienie wierzyciela, a nie obowiązek. Ustawa wyklucza jednak aby strony w umowie wyłączyły lub ograniczyły uprawnienia wierzyciela lub obowiązki dłużnika co do stosowania przepisów dotyczących odzyskiwania tych kosztów. Oznacza to, iż nieważne są postanowienia umowne stron, że zapisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w tym zakresie nie będą ich obowiązywać. Wynika to wprost z ustawy.

Uwaga: Jeśli dłużnik odmówi zapłaty równowartości 40 euro, wierzyciel ma prawo dochodzić tego roszczenia przed sądem powszechnym. Przy czym do sądu orzekającego w konkretnej sprawie, będzie należeć ocena (w oparciu o zasady współżycia społecznego art. 5 K.c.), czy wierzyciel nie nadużył przyznanego mu prawa, zwłaszcza jeśli będzie dochodził zasądzenia równowartości 40 euro za każdą zapłaconą z opóźnieniem fakturę, nawet taką o niewielkiej wartości.

Podstawa prawna: art. 1, art. 2, art. 4 pkt. 1, art. 7 ust. 1-4, art. 8 ust. 1-5, art. 10 ust. 1, 2 i 3, art. 11 ust.1 i 2, art.13 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t. j. Dz.U. z 2016r. poz. 684) oraz art. 485 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego i art. 5 Kodeksu cywilnego.

Adwokat Bogusława Szybisz